

Akuelt skole

Lampeland 2024

Agenda

- Tilbakemeldinger/evaluering lokale forhandlinger
- Årsmøtesaker?
- Erfaringer fra planleggingsdagen – innspill til neste
- Høring skjermbruksutvalget
- Når elever ikke har tilfredsstillende utbytte av undervisningen

Skjermbruksutvalget

Skjermbrukutvalgets råd for aldersgruppen 6–12 år

Skjermbruk må inngå i en dag som gir nok tid til søvn, måltider, lek, skolearbeid, fysisk aktivitet, og sosialt samvær med venner og familie.

Det bør være skjermfrie soner i barnas liv både på skolen og hjemme, for eksempel i forbindelse med søvn, måltider og felles aktiviteter.

Foreldre, ansatte i skolen og andre voksne bør hjelpe barna til å oppnå en god balanse mellom skjermbruk og annen aktivitet.

Foreldre bør engasjere seg og kjenne til hva barna gjør, og hvem de møter på digitale plattformer. Det barna ser og gjør på skjermer, bør være tilpasset alder og utviklingstrinn.

Foreldre bør bruke innstillinger for foreldrekontroll og redusere varslinger på enhetene som barna bruker. Aldersgrenser for digitale tjenester og dataspill bør i hovedsak følges.

Foreldresamarbeid i regi av skolen eller FAU bør brukes til å utarbeide felles regler for skjermbruk på fritiden og etablere «skjermvettregler» om hvordan man skal oppføre seg på nett.

Foreldre bør engasjere seg i barnas digitale skolehverdag og sette seg inn i digitale skoleenheter og digitale læringsressurser.

Voksne bør være gode forbilder, og bør blant annet begrense sin egen skjermbruk når de er sammen med barn.

Foreldre bør la barna få være med på å lage regler for skjermbruk i familien, og forklare barna hvorfor det er viktig med balanse i hverdagen.

Barn bør unngå å bruke skjerm før leggetid og bør ikke ha tilgang til digitale enheter når de skal sove.

Barn bør få hjelp til å konsentrere seg om én ting på skjermen og én skjerm om gangen. Dette gjelder også på skolen. Langlesing gjøres best på papir, og skjermer bør legges bort hvis barna skal konsentrere seg om en lengre tekst.

Skjermbruk under måltider hjemme, på skolen og i skolefritidsordningen bør unngås.

• • • • •

Skjermbrukutvalget leverte sin utredning til regjeringen

Skjermbrukutvalgets råd for aldersgruppen 13–19 år

Skjermbruk må inngå i et balansert liv, med tilstrekkelig tid til måltider, skolearbeid, fysisk aktivitet, å være sammen med venner og familie og søvn.

Det bør være skjermfrie soner i ungdommens liv både på skolen og hjemme, for eksempel i forbindelse med søvn, måltider og felles aktiviteter.

Voksne bør være gode forbilder og sørge for at ungdommene får gode vaner for skjermbruk i familien, med venner og på skolen.

Voksne bør gi støtte og bidra til at unge får den kunnskapen de trenger til å regulere egen skjermbruk.

Foreldre bør la ungdommene få være med på å lage regler for skjermbruk i familien, og forklare hvorfor det er viktig med balanse i hverdagen.

Foreldre og andre voksne bør engasjere seg og snakke med ungdommene om hva de gjør på digitale plattformer.

Aldersgrensene for apper og tjenester bør i hovedsak følges. Voksne bør veilede ungdommene, slik at det de gjør på skjerm, er tilpasset deres alder og utviklingstrinn.

Innstillinger for foreldrekontroll bør brukes for de yngste ungdommene. Varslinger bør reduseres.

Foreldre og andre voksne bør være gode rollemodeller og bidra til kunnskap om hvordan man oppfører seg på nett.

Foreldre bør engasjere seg i ungdommens digitale skolehverdag og sette seg inn i digitale skoleenheter og digitale læringsressurser.

Foreldre, ansatte i skolen og andre voksne bør veilede ungdommen i å drive med kun én skjermaktivitet om gangen når de trenger å konsentrere seg. Langlesing gjøres best på papir, og skjermer bør legges bort når man skal konsentrere seg om en lengre tekst.

Foreldresamarbeid i regi av skolen eller FAU bør brukes til å etablere «skjermvettregler» om hvordan man oppfører seg på nett.

• • • • •

Skjermbrukutvalget leverte sin utredning til regjeringen
11. november 2024. Les hele utredningen på regjeringen.no

Skjermbrukutvalgets råd til barn mellom 6 og 12 år

Gjør forskjellige ting i løpet av dagen. Husk at du trenger å bevege deg, leke, spise, gjøre ting sammen med venner og familie og sove nok.

Hvis du skal bruke skjerm, husk å ta pauser. Hvil øynene og strekk på kroppen.

Nettbrett, mobil og TV kan være gøy og underholdende, men skjermene kan også stjele tiden din fordi det kan være vanskelig å stoppe. Få hjelp av foreldrene dine til å sette på innstillinger som gjør at du ikke bruker mer tid enn du hadde tenkt.

Bli med på å lage familieregler om skjermbruk.

Fortell foreldrene dine om hva du gjør på skjermen, og si ifra til voksne hvis du ser eller opplever noe som skremmer deg eller som du synes er ekkelt.

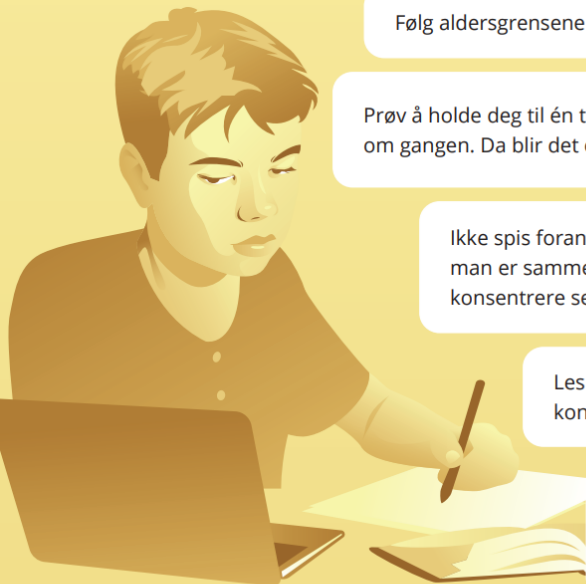
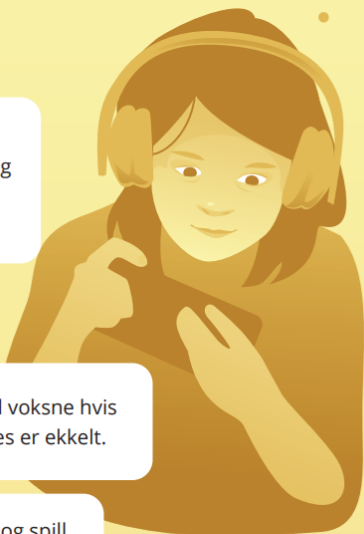
Følg aldersgrensene på apper og spill.

Prøv å holde deg til én ting om gangen på skjermen, og én skjerm om gangen. Da blir det enklere å følge med, og du blir mindre sliten.

Ikke spis foran en skjerm. Det er bedre å snakke med de man er sammen med, og uten skjerm er det lettere å konsentrere seg om maten og kjenne når man er mett.

Les på papir og legg vekk skjermene når du skal konsentrere deg om å lese noe langt.

Ikke bruk skjermer rett før du skal legge deg. Det kan gjøre det vanskeligere å sovne og kan gjøre at du sover dårligere.

Skjermbrukutvalgets råd til unge mellom 13 og 19 år

Skjermbruk må inngå i et balansert liv, med nok tid til å spise, være med venner og familie, fysisk aktivitet og søvn.

Når du bruker skjerm – husk å ta pauser. Hvil øynene og strekk på kroppen.

Reduser varslinger, følg aldersgrenser og benytt deg av sikkerhetsinnstillinger i appene og spillene du bruker.

Tenk på at plattformer og apper som styres av algoritmer kan påvirke hva du gjør, hva du ser og hvordan du har det. Du kan endre innstillinger for å påvirke hvilket innhold du ser, og du kan slutte å følge profiler som påvirker deg negativt.

Si ifra til en voksen hvis du opplever noe skremmende eller ubehagelig på nett.

Sørg for å ha skjermfrie soner i hverdagen både på skolen og hjemme, for eksempel knyttet til måltider, felles aktiviteter med venner eller familie og når du skal sove.

Bli med på å lage felles regler om skjermbruk i familien.

Snakk med venner og klassen om felles regler og forventninger om skjermbruk, for eksempel om å ikke sende meldinger etter et bestemt klokkeslett og om ikke å forvente svar med en gang.

Hvis du skal lære deg noe skikkelig, som når du skal øve til en prøve, er det lurt å ikke være på mobilen eller andre skjermer samtidig. Det tar lengre tid og du lærer mindre.

Les på papir og legg vekk skjermene når du skal konsentrere deg om en lengre tekst.

Arbeid aktivt for å styrke dine digitale ferdigheter og digitale dømmekraft. Bruk gjerne offentlige nettressurser som ung.no og dubestemmer.no.

Unngå bruk av skjerm før leggetid. Helst bør du ikke ha mobilen eller andre skjermer tilgjengelig når du skal sove. Hvis du har mobilen på soverommet, husk å skru av varslinger.

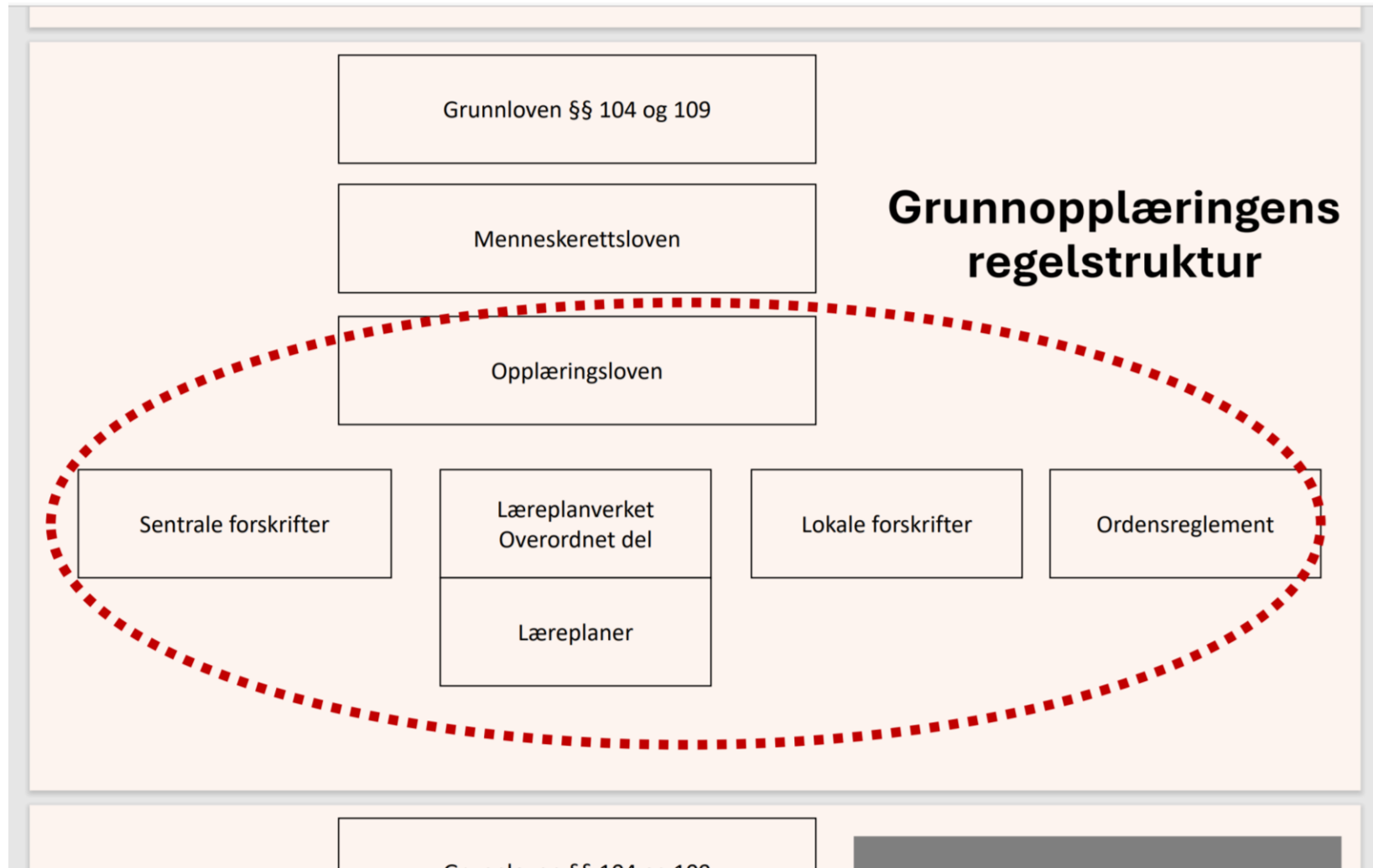
Når elever ikke har tilfredsstillende utbytte av undervisningen

- Hvordan må vi organisere skoledagen for elever på ulike trinn for at flere elever, og særlig gutter, skal ha tilfredsstillende utbytte av den ordinære undervisningen?
- Hva må vi gjøre av endringer?

To oppdrag:

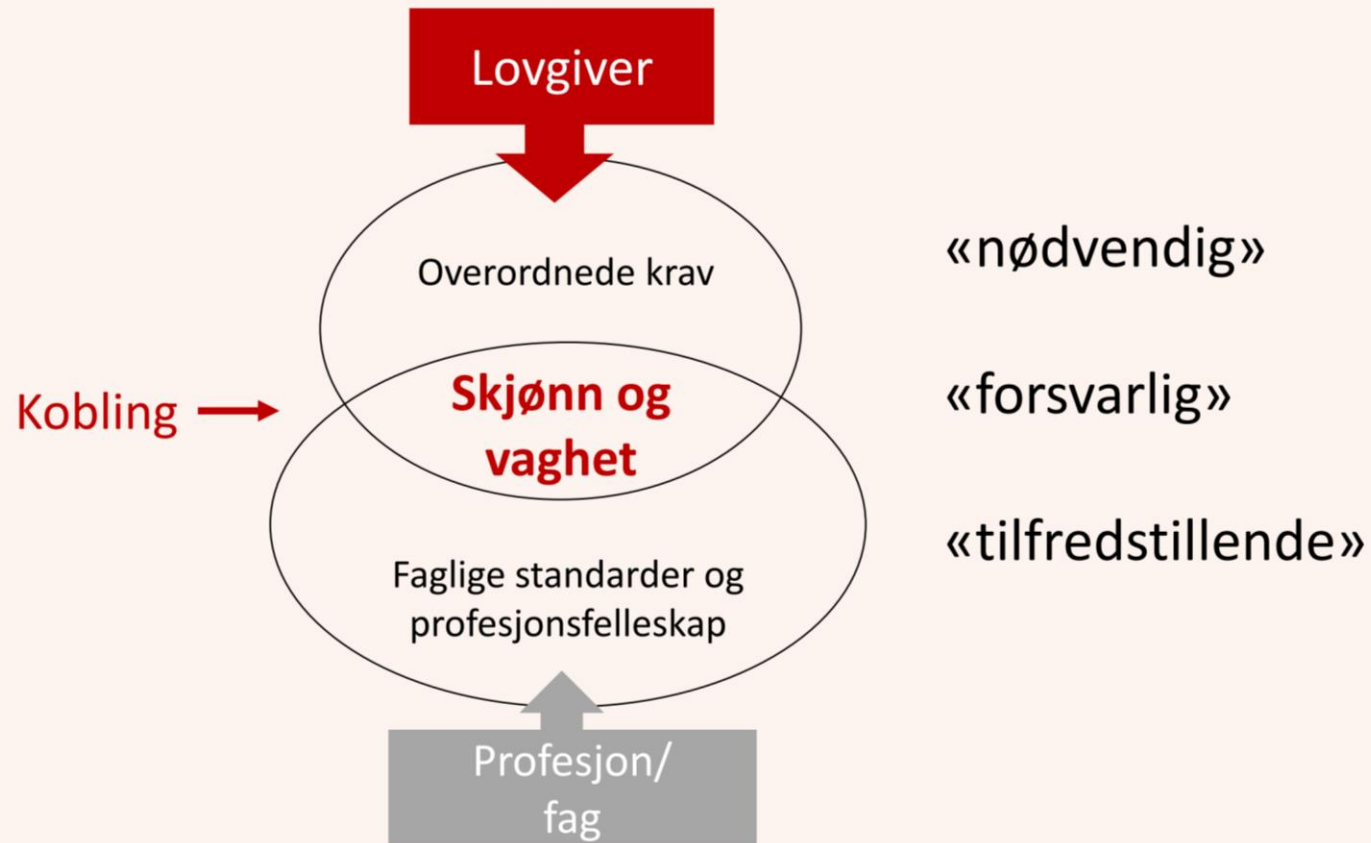
- Hva skal vi som system endre på?
- Hva er særlig interessant å ta med tilbake til skolen for å drøfte?

Ny opplæringslov, tolkningsrom og skjønnsutøvelse (kap. 11)

Faglige vurderinger og bruk av skjønn

Eksempel

§ 10-6 Elevane si plikt til å delta og kommunen og fylkeskommunen si oppfølgingsplikt

Elevane skal vere aktivt med i opplæringa og følgje skolereglane. Kommunen og fylkeskommunen skal sørgje for at elevar med fråvær frå opplæringa blir følgde opp.

Elevane **kan** bli pålagde å gjere oppgåver utanom skoletida (lekser). Det må takast omsyn til at elevar har rett til kvile og fritid.

Forarbeidene

Prop. 57 (2022–2023) s. 602

«Det er inga plikt for skolen til å gi lekser sjølv om paragrafen opnar for at lekser kan givast. Dersom det ligg føre ei avgjerd frå kommunen eller fylkeskommunen om at skolane skal vere leksefrie, vil ikkje skolane kunne bruke lekser som undervisningsform. Val av lekser skal byggje på ei **fagleg-pedagogisk vurdering** på den enkelte skolen. Vurderinga av om det skal givast lekser eller ikkje, er opp til skolen og er ei skjønnsmessig vurdering (med mindre kommunen har bestemt at skolane skal vere leksefrie). Dette er eit **forvaltningsskjønn** som tilsynsmakta og domstolane ikkje kan overprøve.»

Anvendelse av faglig skjønn

Loven skal plassere ansvaret på riktig sted

«At en vurdering eller beslutning skal bygge på et faglig-pedagogisk kunnskapsgrunnlag, innebærer at det skal brukes et **sammensatt og fylldig faglig kunnskapsgrunnlag** hvor både erfaringer, **forskningsbasert kunnskap og kunnskap** om den lokale konteksten inngår. Lærere og rektorer har en **sentral rolle i utøvelsen av det faglige skjønn**et. Men kommunen har også en viktig rolle når det gjelder å legge til rette for faglig utvikling og dialog mellom aktørene og å etterspørre **faglige begrunnelser**.»

Tilfredsstillende opplæring?

§ 11-2. Tilfredsstillende utbytte av opplæringa

- Kommunen og fylkeskommunen **skal sørge for** at lærarane følgjer med på utviklinga til elevane og melder frå til rektor dersom det er tvil om at ein elev har tilfredsstillende utbytte av opplæringa. Om det må til, skal skolen setje i verk eigna tiltak, jf. §§ 11-1 og 11-3.
- Skolen skal vurdere om tiltaka er nok til å gi eleven eit tilfredsstillende utbytte av opplæringa, eller om eleven kan trenge individuell tilrettelegging etter reglane i §§ 11-4, 11-5 og 11-6.

§ 11-1. Tilpassa opplæring

- Kommunen og fylkeskommunen **skal sørge for at opplæringa er tilpassa**, det vil seie at elevane får eit tilfredsstillende utbytte av opplæringa uavhengig av føresetnader, og at alle skal få utnytta og utvikla evnene sine. Lærebedrifta skal sørge for tilpassa opplæring for dei som har læretid i bedrift.

§ 11-3. Intensiv opplæring på 1. til 4. trinn

- På 1. til 4. trinn **skal kommunen sørge for** at elevar som står i fare for ikkje å ha forventa progresjon i lesing, skriving eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring. Dersom det er best for eleven, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning.

Når elever ikke har tilfredsstillende utbytte av undervisningen (kap. 11)

- Hva står i opplæringsloven?

Elevlar **har rett til** individuelt tilrettelagd opplæring dersom dei treng det for å få tilfredsstillande utbytte av opplæringa.

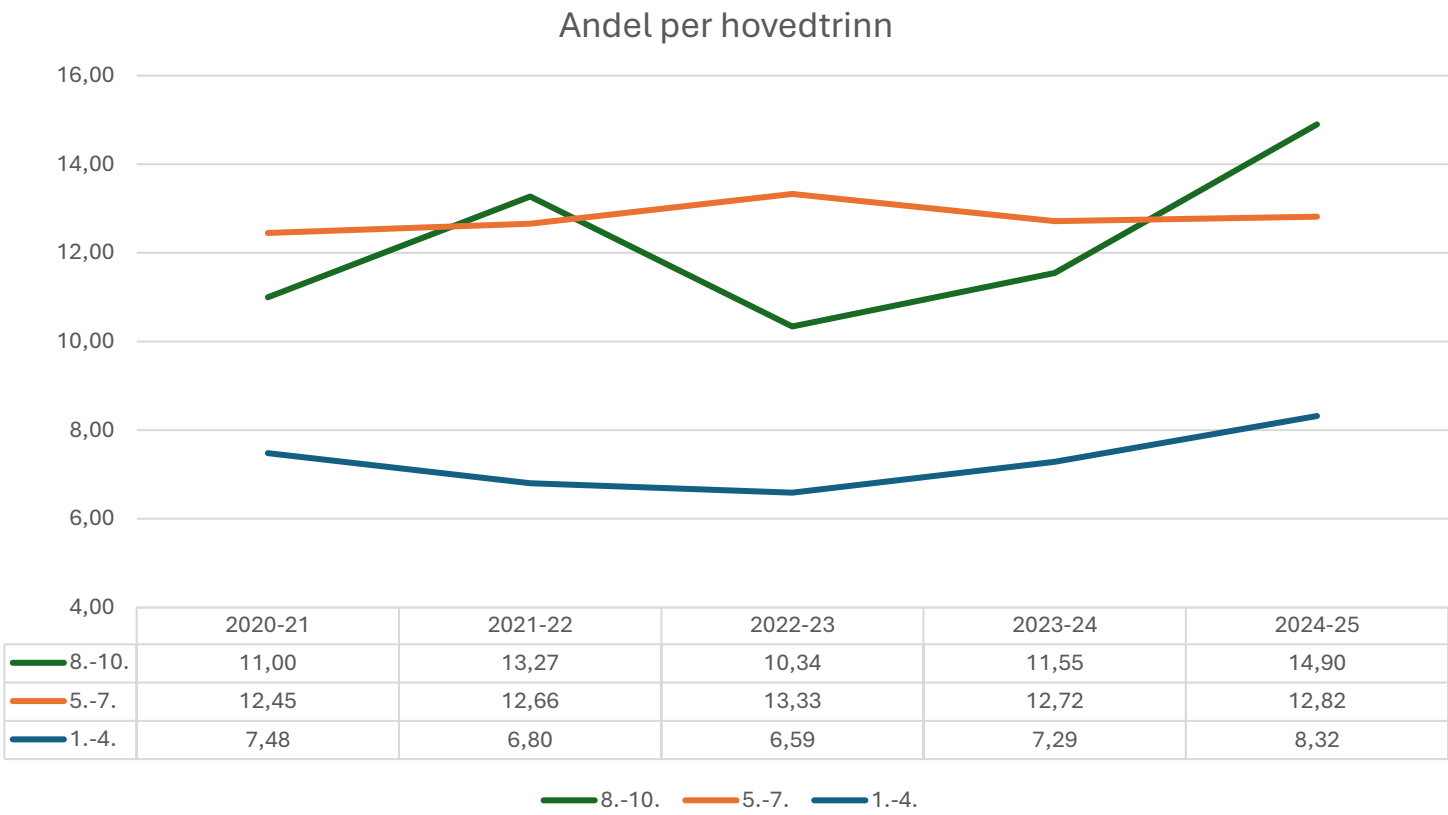
I vurderinga av kva for opplæringstilbod **som skal givast**, skal det særleg leggjast vekt på utviklingsutsiktene til eleven.

Opplæringstilbodet skal utformast slik at det samla kan gi eleven tilfredsstillande utbytte av opplæringa samanlikna med andre elevlar og i tråd med dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven.

Hva sier GSI?

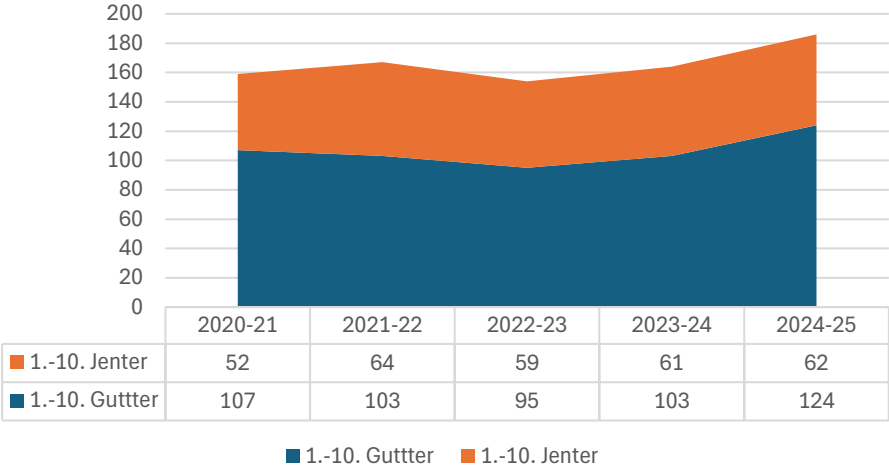
ITO-andel

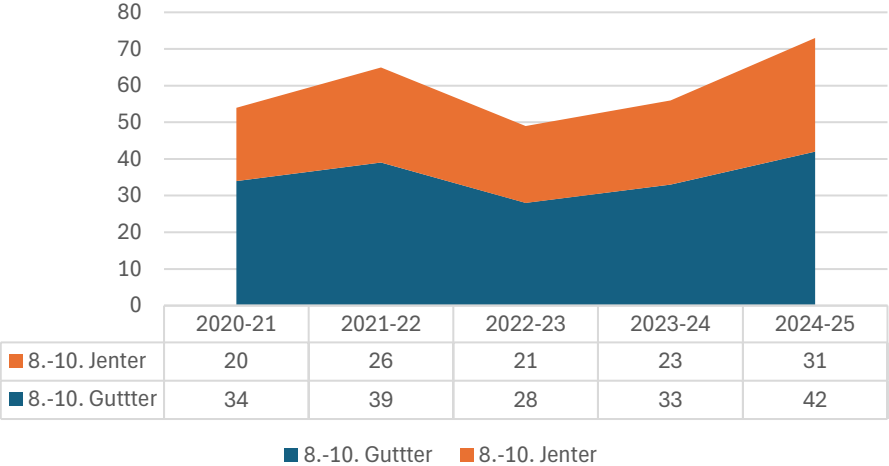
År	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1.-10
2020-21	8,0	4,9	7,8	9,4	9,9	11,6	15,7	10,6	11,8	10,5	10,0
2021-22	5,9	5,8	6,5	9,0	12,4	12,3	13,2	16,1	10,5	13,0	10,5
2022-23	7,3	5,9	4,4	8,6	12,0	15,2	12,7	9,2	12,4	9,2	9,8
2023-24	8,2	7,2	6,9	7,0	10,1	11,7	16,5	13,0	9,3	12,1	10,3
2024-25	3,4	9,2	10,9	9,9	11,7	13,5	13,2	19,3	12,1	13,0	11,8
Gjennomsnitt delta		-0,3	1,2	2,2	3,1	2,1	1,2	-0,1	-1,2	0,8	

ITO og kjønn

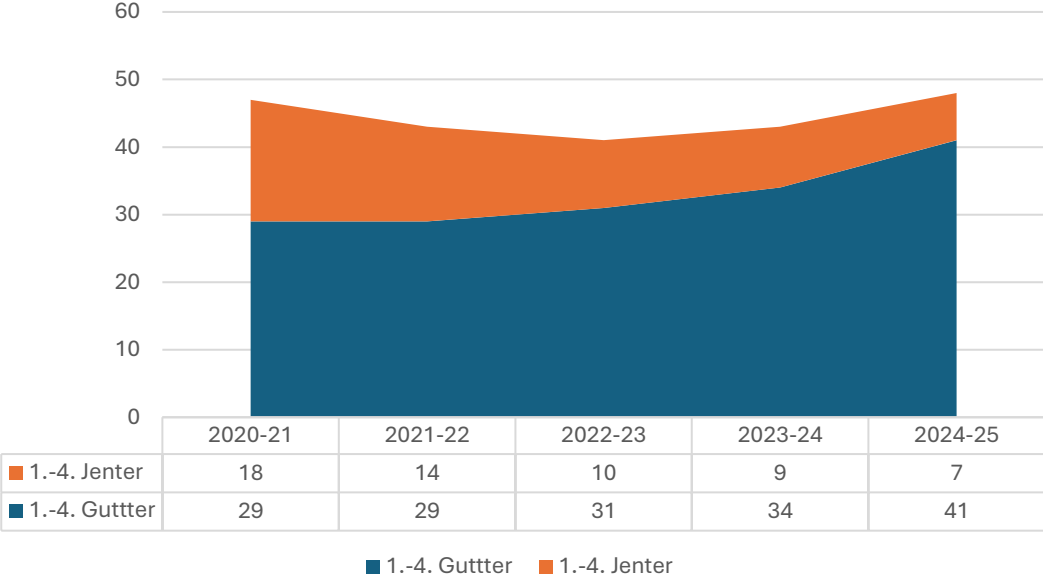
ITO 1.-10.

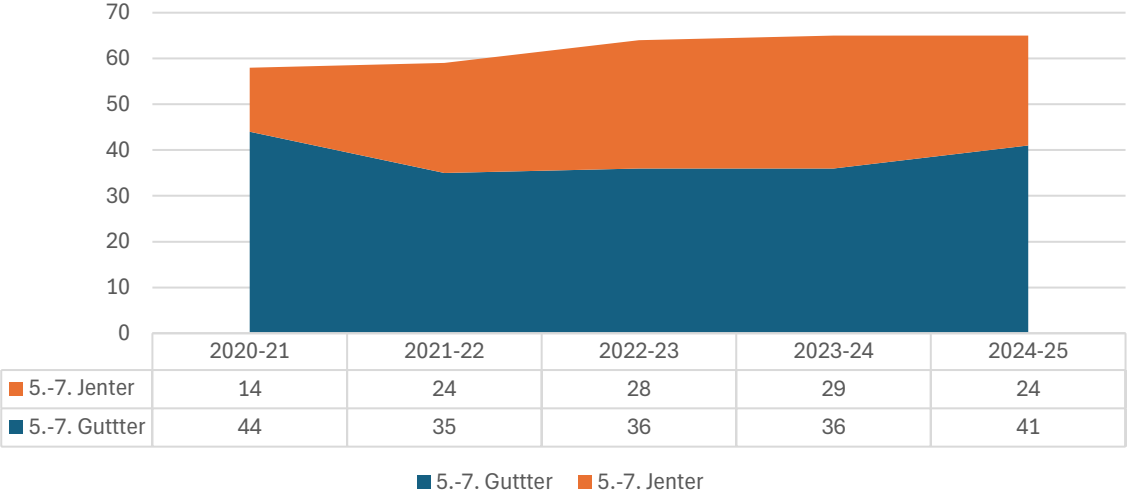
ITO 8.-10.

ITO 1.-4.

ITO 5.-7.

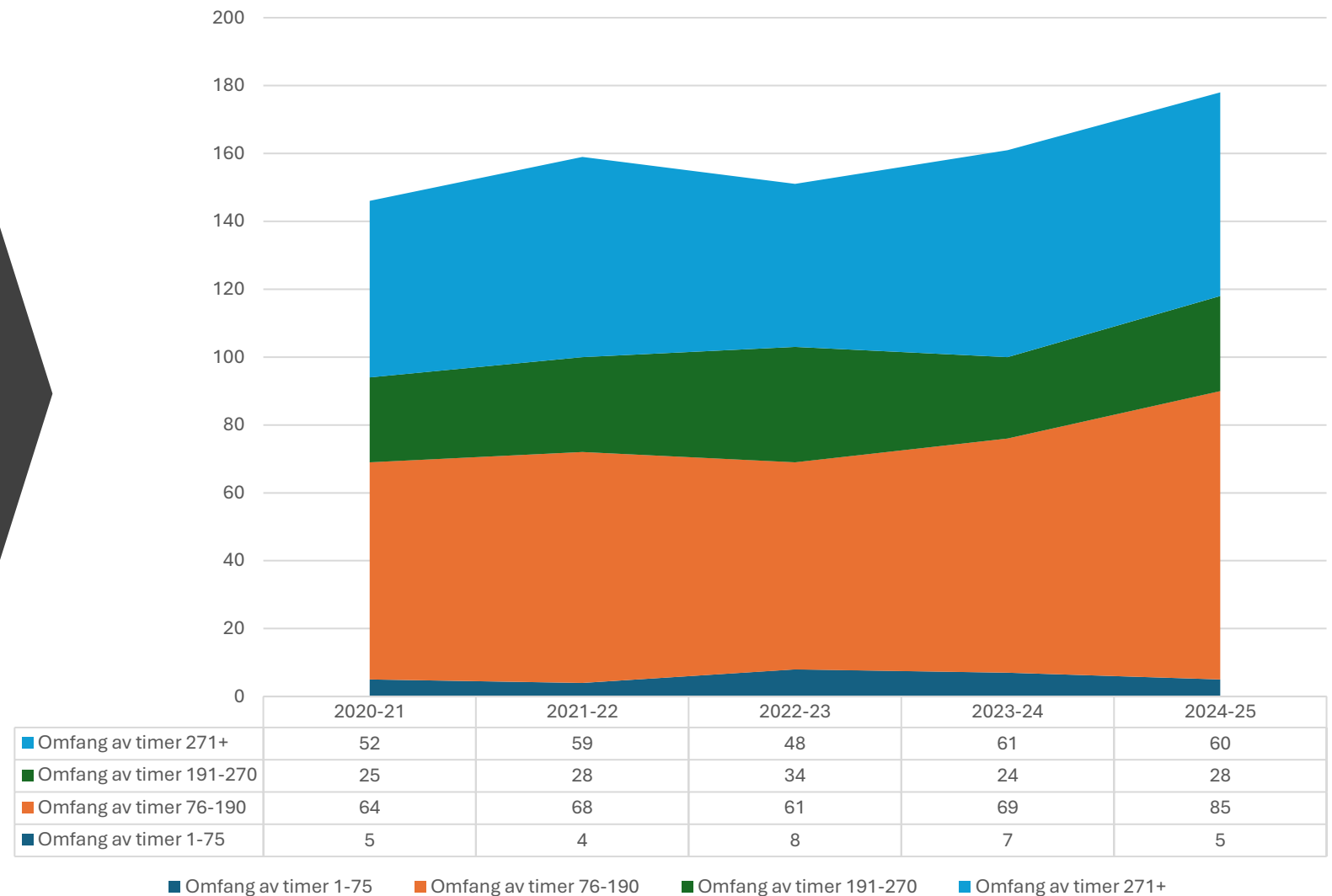

Personlig assistanse og kjønn

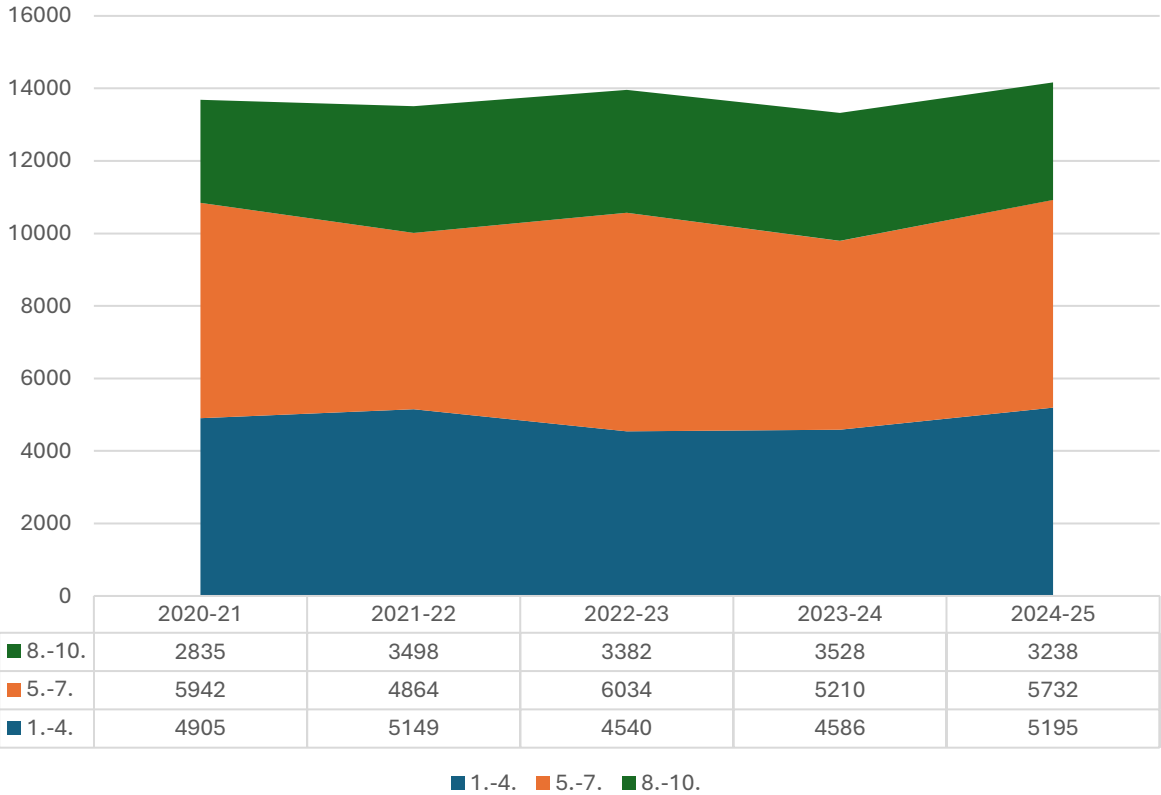
Omfang av ITO-vedtak

Omfang på vedtak

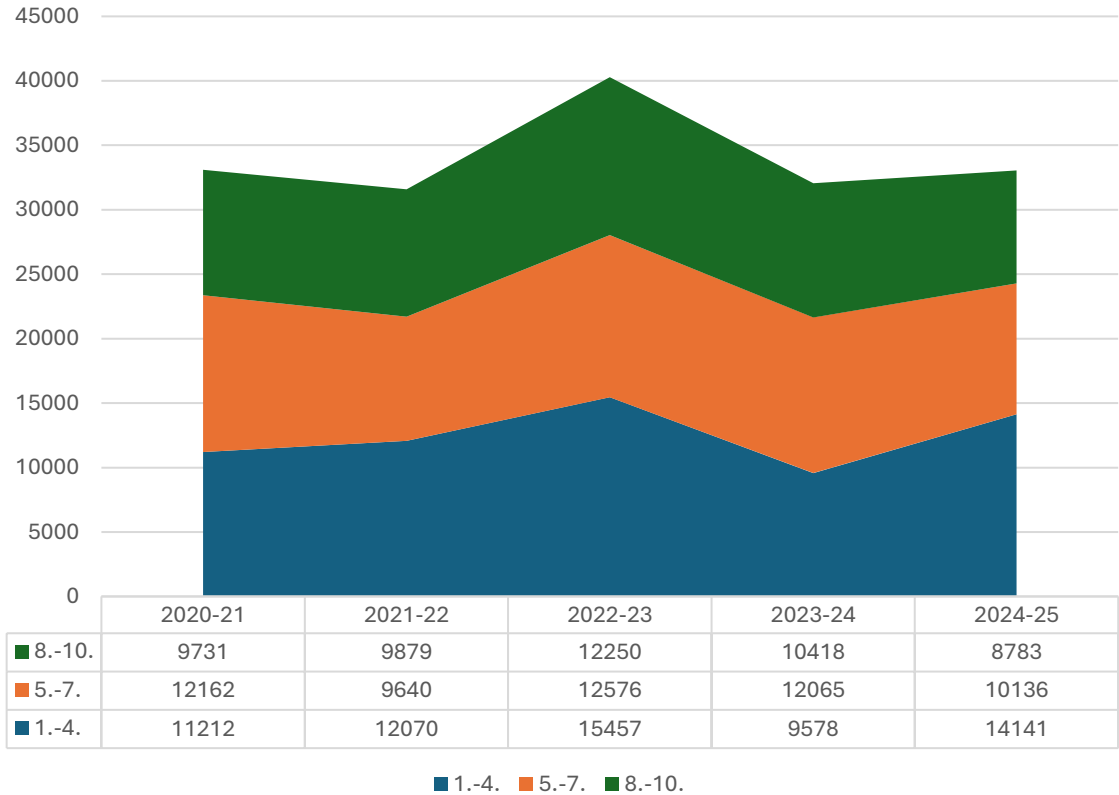

Totale årstimer

Undervisningstimer til ITO

Elevveiledertimer til ITO

Når elever ikke har tilfredsstillende utbytte av undervisningen

- Hvordan må vi organisere skoledagen for elever på ulike trinn for at flere elever, og særlig gutter, skal ha tilfredsstillende utbytte av den ordinære undervisningen?
- Hva må vi gjøre av endringer?